

Прилуцька гімназія № 3
імені Сергія Гордійовича Шовкуна
Прилуцької міської ради
Чернігівської області

29 жовтня 2025 року

НАКАЗ
м. Прилуки

№ 152

Про моніторинг якості освіти
та освітньої діяльності учасників
освітнього процесу з фізичної
культури в 5-8 класах

На виконання плану роботи закладу освіти на 2025/2026 навчальний рік протягом жовтня 2025 року відповідно наказу від 29.09.2025 року №_ «Про організацію і проведення моніторингу якості освіти та освітньої діяльності учасників освітнього процесу з фізичного виховання в 5-8 класах» експертною групою здійснювалися моніторингові дослідження якості освіти та освітньої діяльності учасників освітнього процесу під час проведення уроків фізичної культури у 5-8 класах.

За результатами перевірки заступниками директора з навчально-виховної роботи Легецькою В.С., Помазаном О.В. підготовлена довідка, яка додається.

На підставі зазначеного в довідці

НАКАЗУЮ:

1. Учителям фізичної культури Варченку І.О. та Ткаченку О.О.:
  - 1.1. продовжувати роботу щодо вдосконалення своєї професійної діяльності засобами самоосвіти, вивчення нормативно-правового забезпечення викладання фізичної культури та поліпшення матеріально-технічного забезпечення його викладання
постійно;
  - 1.2. при плануванні уроків неухильно дотримуватися нормативних вимог: чітко регламентувати час проведення кожного його етапу, регулювати фізичне навантаження учнів, контролювати зміни в фізичному стані учнів, проводити вправи на розслаблення
постійно;
  - 1.3. проводити уроки фізичної культури з чітким та неухильним дотриманням вимог техніки безпеки
постійно;
  - 1.4. теоретичні відомості розділів програми повідомляти на початку кожного уроку, виходячи зі специфіки матеріалу
постійно;

- 1.5. застосувати вправи, спрямовані на активізацію інтелектуальної сторони рухової діяльності, такі як самооцінка учнями своїх рухів
постійно;
- 1.6. проводити індивідуальну роботу з учнями, які віднесені за станом здоров'я до спеціальної групи, контролювати стан їхнього здоров'я
постійно;
- 1.7. неухильно дотримуватися вимог програми з фізичної культури
постійно;
- 1.8. не допускати до занять фізичною культурою здобувачів освіти, які не мають спортивної форми
постійно;
- 1.9. урізноманітнити методи навчання, що застосовуються на уроках фізичної культури, щоб уникнути шаблонності в плануванні навчальних занять
постійно
- 1.10. при оцінюванні навчальних досягнень з фізичної культури застосовувати індивідуальний підхід до учнів, враховуючи особисті досягнення здобувачів освіти протягом навчального року, ступінь активності учнів на уроках, залучення учнів до занять фізичною культурою в позаурочний час, участь у змаганнях усіх рівнів.
2. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор

Віктор КОШМАР

З наказом ознайомлені:
Олександр ТКАЧЕНКО
Ігор ВАРЧЕНКО

Довідка про моніторинг якості освіти та освітньої діяльності учасників освітнього процесу з фізичної культури в 5-8 класах

З метою моніторингу якості освіти та освітньої діяльності учасників освітнього процесу з фізичної культури в 5-8 класах було здійснено:

- відвідування уроків;
- аналіз матеріально-технічного забезпечення процесу викладання фізичної культури;
- контроль виконання навчальних програм;
- вивчення календарно-тематичних планів роботи вчителів фізичної культури;
- аналіз поурочних планів;
- аналіз стану ведення класних журналів;
- аналіз стану роботи з безпеки життєдіяльності;
- аналіз стану медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням.

Здійснюючи контроль за проведенням уроків фізичної культури, експертна група керувалася нормативно-правовою базою, а саме: спільним наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 20.07.2009 № 518/674 «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах»; інструктивно-методичними рекомендаціями щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році, освітня галузь «Фізична культура».

Метою освітньої галузі «Фізична культура» є гармонійний фізичний розвиток особистості учня/учениці, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнівства до занять фізичною культурою і спортом.

Уроки фізичної культури у 5- 8 класах викладають учителі Варченко Ігор Олексійович (стаж роботи — 26 років, вища категорія) та Ткаченко Олександр Олександрович (стаж роботи — 13 років, I категорія). Педагогічні працівники, що викладають фізичну культуру, щороку підвищують свою кваліфікацію.

Викладання предмета вчителі спланували згідно з модельною навчальною програмою рекомендованою Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 22.08.2024 №1185) «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Баженков Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дудчак М.В.). Модельна навчальна програма побудована за модульною системою, вона містить інваріантну (обов'язкову) та варіативну складову. Змістове наповнення варіативного компоненту освітній заклад добирає самостійно із модулів, запропонованих модельною навчальною програмою. На вибір учнів/учениць упродовж року для 5–6 класів має бути запропоновано 12–16 варіативних модулів; для 7–8 класів учні/учениці мають опанувати 8-12

варіативних модулів. На початку навчального року обрані модулі у 5 класі- дитяча легка атлетика, панна, рухливі ігри; у 6 класі- дитяча легка атлетика, панна, рухливі ігри; у 7 класі- шашки, регбі, петанк; у 8 класі - легка атлетика, панна, петанк.

На підставі відповідних програм учителями розроблене календарно-тематичне планування, яке розглянуте на засідання вчителів природничих наук фізичної культури 29.08.2025 року (протокол №1) та схвалене на засіданні педагогічної ради від 29.08.2025 року (протокол №1).

Дати проведення уроків у календарно-тематичному плануванні співпадають із записами в класних журналах.

Відповідно до вимог Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 № 304, з учнями проводяться відповідні інструктажі (вступний, первинний, позаплановий, цільовий) з безпеки життєдіяльності на заняттях з фізичної культури. Про проведення інструктажу робиться запис у відповідних журналах («Журнал реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності для учнів» та на сторінці предмета «Фізична культура» у класному журналі).

Відповідно до Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури, затвердженої наказом МОЗ та МОН від 20.07.2009 р. № 518/674 учнів / учениць скеровують за станом здоров'я до основної, підготовчої та спеціальної медичної групи. До підготовчої групи відносяться 23 учнів 5-8 класів та 2 учнів до спеціальної групи. Для основної медичної групи навчання проводиться в повному обсязі згідно з навчальними програмами з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини. Учні/учениці, які за станом здоров'я віднесені до підготовчої медичної групи, відвідують обов'язкові уроки фізичної культури та опановують навчальний матеріал відповідно до вимог цієї навчальної програми. Участь у змаганнях – за додатковим дозволом лікаря. Учні/учениці, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи, відвідують обов'язкові уроки фізичної культури, але виконують корегувальні вправи і вправи для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані. Учні/учениці, незалежно від рівня фізичного розвитку та медичної групи, а також тимчасово звільнені від фізичних навантажень, повинні бути обов'язково присутніми на уроках фізичної культури. Допустиме навантаження для учнів/учениць, які за станом здоров'я належать до підготовчої та спеціальної медичних груп, встановлює учитель фізичної культури.

Основною формою організації навчальної роботи з фізичної культури є урок. Від правильної організації уроку залежить рівень якості всієї фізкультурної та оздоровчої роботи в школі. Основний зміст уроку - рухова діяльність.

Під час визначення завдань уроку вчителі фізичної культури ставлять конкретну мету. Але поряд з освітніми завданнями не визначають виховних. Намагаються так організувати навчальну працю здобувачів освіти, щоб забезпечити постійну зайнятість та активність учнів. З цією ж метою поєднують елементи різних особистісно орієнтованих технологій: фронтальну, групову, індивідуальну.

Дотримуючись загальноприйнятої структури уроку, вчителі фізичної культури в підготовчій частині поступово підвищують функціональну працездатність усіх органів і систем, забезпечуючи початкову організацію і психічний настрій дітей на урок, активізуючи увагу та емоційний стан учнів. В основній частині максимально завантажують учнів, використовуючи наявні умови, педагогічні засоби; пам'ятають про методичну послідовність у засвоєнні видів вправ. Заключну частину уроку будують так, щоб поступово знизити рівень фізичної та емоційно-психічної збудженості учнів (зменшують інтенсивність і дозування вправ, дають завдання на увагу, заспокоєння дихання).

Учителі беруть до уваги висновки лікарських оглядів здобувачів освіти, проводять фізкультурно-розвиткову роботу, враховуючи стан здоров'я кожної дитини. Намагаються постійно контролювати стан учнів під час уроку, проводять вимірювання в них частоти серцевих скорочень.

Навчальні заняття зі здобувачами освіти вчителі фізичної культури проводять на базі спортивного майданчика та спортивної зали. На спорт майданчику є відповідний комплекс нестандартного обладнання (футбольне та волейбольне поле, майданчик для стрибків та метання, турніки, бруси, рукохід). Спортивна зала забезпечена необхідним гімнастичним обладнанням, баскетбольним щитом, волейбольними стояками, лавами, матами, канатом, дрібним спортивним інвентарем (м'ячами, скакалками, обручами).

Зміст домашніх завдань, які учні отримують на уроках, спрямований на розвиток фізичних умінь, повторення в домашніх умовах найпростіших рухових дій, опанованих на уроках, із застосуванням прийомів самоконтролю.

Учителі фізичної культури на уроках формують основні предметні та ключові компетентності здобувачів освіти відповідно до програм та календарно-тематичних планів: спілкування державною мовою, математична компетентність (здійснення самооцінювання власного фізичного стану, ведення рахунку при проведенні змагань, здійснення підрахунку та аналізу частоти серцевих скорочень у стані спокою та під час фізичних навантажень, розрахунок зусилля для досягнення мети, аналізуючи швидкість, відстань, траєкторію, тощо), ініціативність і підприємливість (ініціативність, активність у фізкультурній діяльності, відповідальність, відвага, усвідомлення важливості співпраці під час ігрових ситуацій), соціальна та громадянська компетентність (дотримання правил чесної гри, санітарно-гігієнічних вимог та правил безпечної поведінки під час виконання фізичних вправ, контроль за своїм станом у процесі занять фізичною культурою), екологічна грамотність та здорове життя (усвідомлення важливості дотримання санітарно-гігієнічних вимог при виконанні фізичних вправ, значення рухової активності в житті людини для покращення здоров'я, самоконтролю в процесі занять фізичною культурою, дотриматися правил безпечної поведінки під час уроків).

Учитель Варченко І.О. зрозуміло й конкретно формулює тему та завдання уроку. Пояснення, вказівки вчителя чіткі та лаконічні. На уроках прослідковується регулювання фізичного навантаження для учнів згідно з їхніми віковими та статевими особливостями. Учитель володіє класом, активізує учнів різноманітними руховими вправами, проводить естафети, рухливі ігри. Використовує різні методи організації діяльності здобувачів освіти.

Учитель Ткаченко О.О. будує урок за чіткою структурою, подає зрозумілі та чіткі команди, регулює фізичне навантаження для учнів згідно з їхніми віковими та статевими особливостями. На уроці наявні прийоми та методи, що сприяють розвитку загальних фізичних якостей здобувачів освіти, координації рухів, вироблення правильної постви та спритності.

Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти 5-8 класів за жовтень 2025-2026 навчальний рік

Клас	Учитель	Дата	Група 1				Дата	Група 2			
			В	Д	С	Н		В	Д	С	Н
5	Варченко І.О.	14.10	11 40%	17 62%	0	0	17.10	10 37%	13 48%	0	0
6-А	Ткаченко О.О.	09.10	11 48%	11 48%	1 4%	0	15.10	8 35%	11 48%	3 13%	0
6-Б	Ткаченко О.О.	09.10	5 30%	6 35%	4 24%	2 12%	15.10	2 12%	6 35%	4 24%	3 18%
7-А	Варченко І.О.	09.10	13 59%	8 36%	1 5%	0	16.10	7 32%	10 46%	1 5%	0
7-Б	Варченко І.О.	10.10	11 46%	13 54%	0	0	17.10	6 25%	13 54%	0	0
8-А	Варченко І.О.	09.10	9 75%	3 25%	0	0	17.10	10 83%	2 17%	0	0
8-Б	Варченко І.О.	09.10	9 53%	8 47%	0	0	17.10	5 29%	9 53%	0	0

Учителі фізичної культури проводять у позаурочний час спортивні змагання та конкурси патріотичного спрямування, постійно долучаються до участі у міських змаганнях. Так, у 2024-2025 н.р. команда хлопців у II етапі фізкультурно-оздоровчих змагань «Пліч - о - пліч Всеукраїнські шкільні ліги» з волейболу посіла 2 місце та команда дівчат зайняла 8 місце (Ткаченко О.О., Варченко І.О).

Під час проведення моніторингу якості освіти та освітньої діяльності учасників освітнього процесу з фізичної культури в 5-8 класах практичний психолог провела анкетування 84 учнів 5-8 класів. 72 уч. /92% опитаних учнів переконані, що уроки фізичної культури потрібні, а 1 учень/1%, що ні, лише 5 уч./6% важко відповісти на питання. 75 уч./88% задоволені уроками фізичної культури, а 4 уч./4% ні, лише 8 уч./9% важко відповісти. 66 уч./78% вважають достатнє фізичне навантаження отримують на уроках фізичної культури, 16 уч./19% мало, а 3 уч./ 3,6% - занадто багато. 60 уч./71% переконані, що уроки фізичної культури спонукають до здорового способу життя, 13 уч./13% - ні, а 12 уч./14% - важко відповісти. 28 уч./33% подобаються проведені уроки у спортивній залі, 18 уч./21% на спортивному майданчику на подвір'ї і лише 40 уч./27% подобаються уроки як на подвір'ї, так і у спортивній залі.

Але під час вивчення стану викладання фізичної культури виявлені й недоліки в роботі:

- несистематично перевіряється виконання домашніх завдань;
- суттєвого покращення потребує матеріальна база;
- недостатньо проводиться просвітницька робота з батьками з питань фізичного розвитку дітей.